

DOEPAK

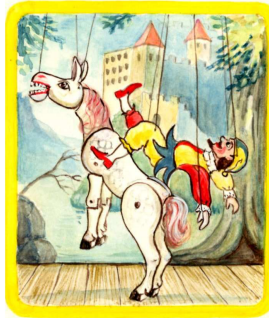
DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 139

STANGPOPPENSPEL

Heel grote en loodzware ridderfiguren, gekleed in mooie koperen harnassen, gaan hun strijd aan in het beroemde stangpoppentheater van:

AP - Sicilië;
R - Luik.

POPPENBEESTEN

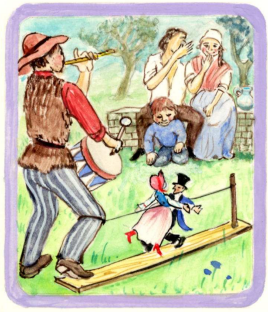
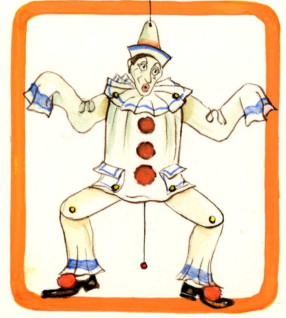
De hoofdfiguur in het volkspoppentheater van Tsjechië en Slowakije is Gašparko (spreek uit: gasjparko). Hij vertoont kunstjes op een paardje. In de oud-Franse poppenkast zit op de speelplank een:

PL - Kat;
T - Aap.

TREKPOPPEN

Op negentiende-eeuwse prenten met trekpoppen komt vaak een paljas-achtige figuur voor. Naast het op deze vellen veelvoorkomende woord 'pantin' kom je een woord tegen dat hier veel op lijkt. De naam van deze figuur is:

U - Paillasse;
MA - Pantalone.

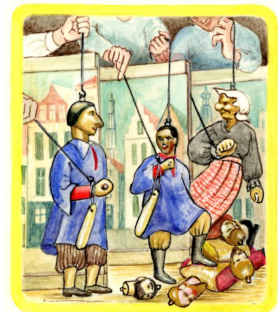

VARIANTEN
Figuurtjes die door het been van een poppenspeler bewogen worden, noemen we:

IO - Voetpoppen;
A - Popjes op de plank.

POPPENSPELTECHNIEK
De Voddebalen zijn grappige figuren uit het Antwerpse stangpoppentheater. Ze treden op in een:

NE - Vuilnisbelt;
S - Poesjenellenkelder.

Poppensoorten: figuren aan touwtjes en stangen

Los de vijf vragen op. De letter(s) voor elk goed antwoord vormen samen de *waardering* van het *publiek* voor de poppenspeler. Bovenstaande Poppenspe(e)lkwartetplaatjes en de exposities in het museum geven de oplossing.

Het juiste woord luidt:

De overgebleven letters vormen de naam van een *pop* die van *bovenaf* bewogen wordt door middel van *draden*:

Als jij beide antwoorden weet, ontvang je van ons een aardigheidje.

Wil je nog meer te weten komen over het (volks)poppentheater? In onze museumwinkel zijn briefkaarten, lesbrieven en andere documentatie over het poppenspel verkrijgbaar. De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over het museum, de historie van het poppenspel en de meer dan zesduizend werken omvattende internationale bibliotheek. Een geïllustreerd *poppentheater-abc* bevat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppentheater technieken, karakteristieke figuren en personen. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kan een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater gemaakt worden. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is veel over de gevarieerde prenten- en fotocollectie te vinden. Illustraties 'Poppenspe(e)lkwartet': Hetty Paërl ©, Amsterdam (1991).
Tekst en idee Poppenspe(e)lmuseum-kijk-en-speurtocht: Otto van der Mieden © (2010).

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dogpak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd: de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.